

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A király születése napja és a debreceni egyetem.

Irta: **Kardos Albert.**

Szép, nemes és bölcs cselekedetre készül Debreczen sz. kir. városa, mikor jóságos agg királyunk 80-ik születése napját százezer koronás alapítvánnyal akarja megörökíteni. A jubileumok akkor válnak igazi ünnepekké, ha emberbarati vagy művelődési alkotások fűződnek hozzájuk, ezt az elvet követte Debreczen városa számos alkalommal, ezt tartja szemé előtt most is.

A tervezett alapítványból egy egyetemi tanszéknek kell létesülnie, tehát a legmagasabb célra fog szolgálni. Mégis volna egy pár szavunk a város nemes szandékához. Félni lehet, hogy ha a törvényhatóság szószerinti szövegében fogadja el a tanácsnak e lap hasábjain közölt javaslatát, akkor csak papiroson lesz meg az alapítvány és a nemes tett csak beláthatatlan idő múlva hozza meg a maga áldásos gyümölcsét.*

A tanácsi javaslat szerint e százezer koronás alapítvány a létesítendő

* A félreértés eloszlatása végett meg kell jegyeznünk, hogy mi a tanács javaslatának csupán a tervezetét ismertettük, de nem közöltük azt szó szerinti szövegében, annál kevésbé, mivel tudomásunk szerint a javaslat megszövegezésére csak a napokban kerül sor. A szerkesztőség.

Jó tanács.

Irta: **Camille Maclair.**

— Aztán nem is tudom, hogyan történt, — fejezte be Danel Teréz.

Le Fayeurné szeliden mondta rá:

— Ugyan ne mondd, kicsikém. Nagyon jól tudod te azt. Tiszta dolog, hogy a nők sohasem tudják, hogy történt. Már az én időmben is megvolt ez a professzionista titok, ha szabad így neveznem és nagyon valószínű, hogy magának a házasságnak az alapításától veszi a kezdetét. De egyedül vagyunk és nyílt szívvél beszélhetünk; öreg barátnői diszkrétim biztosítva van számodra. Nos, mi tudjuk — avagy tudtuk — mindnyájan a legapróbb részletéig, hogy miért és miként történt velünk. Ha nem akarunk volna, semmi sem történt volna velünk s vigasztalhatatlanok lennénk miatta.

— Oh, — mondta a kis Danelné s bosszankodni próbált.

— Csak nem akard az ellenkezőt állítani? Lássuk, próbálj rám nézni anélkül, hogy mosolyognál... No!... Nem vagy képes rá... No lásd!...

— Látom... látom, hogy a néni nagyon furcsa, de valóban...

— Valóban, te vagy furcsa, gyermekem, a te titkolózásoddal, amely nem is az

tudomány-egyetem egyik tanszékének a költéséget volna hivatva fedezni. De ki tudja, hogy mikor létesül Debreczenben tudomány-egyetem és ki tudja, mikor jön el az ideje, hogy rendeltetését teljesítse a városnak ez az újabb áldozata. Ha Debreczen városa valóban áldásos emléket akar állítani Ferenc József király nevének, ha igazán hasznos alkotással kíván ünnepegni, akkor a százezer koronás alapítványt ne tegye a jövő tudomány-egyeteme számára, hanem adja oda a jelen főiskolájának, a református kollégium bölcsészeti karának.

Főiskolánknak ez a szaka az utóbbi éveknek a létesítése; néhány év alatt hatalmas lépéseket tett a fejlődés útján és közel van ahhoz, hogy a nyelvtörténelmi csoport egyetemi színvonalu tanárképzést nyújtson. Magyar és német nyelvre, latin és görög filológiára már a debreczeni fakultáson is készülhetnek a tanárjelöltek, világtörténelmi előadásokat is hallgathatnak és most csak a történefművelés, jobban mondva a magyar történelmi tanszékét kellene szervezni, hogy a debreczeni bölcsészeti fakultás megfeleljen a kolozsvári egyetem egyik külön karának, a nyelvtörténelmi fakultásnak.

Ezt a hiányzó, ezt az égetően szükséges tanszékét létesítse Debreczen sz. kir. városa a királyi jubileum alkalmából. Ezzel a hamar és hasznosan gyümölcsöző áldozattal jobban szolgálja és

a megvalósításhoz közelebb viszi az egyetem eszméjét, mint ha kiszámíthatatlan időpontra szavaz meg százezer koronát.

Ilyen papiros-alapítvány van már Debreczenben több is, de kevés köszönet van bennök. Idestova husz éve, hogy a debreczeni református egyház ugyancsak 100,000 koronát ajánlott fel a bölcsészeti fakultásra. A dicséretet leszedte, az elismerést zsebre rakta érette, de a pénzt máig is zsebben tartja, mert valahányszor kérték tőle, mindig más feltételekhez kötötte az alapítvány kiadását. Ez az alapítvány azóta megkészsereződött volna, vagy ha rendeltetése szerint felhasználják, akkor ma egy tanszékkel többől hirdetik a tudományt a debreczeni kollégium bölcsészeti karán.

De magának a városnak is van egy ilyen papiros-alapítványa. Boldogult *Thaly* Kálmánnak huszonöt éves képviselői jubileuma alkalmából 40,000 koronát szavazott meg a város egyetemi ösztöndíjakra.

Három éve mult már ennek a nemes alap-tételnek, de nem hallottam, hogy valamelyik főiskolai hallgató részeseült volna belőle csak egy koronában is, pedig a most tanuló jogászok, theologusok és kivált a sok akadályal küszködő bölcsészek nagyon rá volnának utalva e jelentékeny összeg jótéteményére.

és mentegézősséssel, melyet ker ssz. De nem akarlak tovább bosszantani. Beszéljünk komolyabb hangon. Nagy szerencsétlenség történt; nem tudjuk az okát, a hatása azonban éppen nem tagadható. Te megcsaltad a férjedet. Az érzékek meglepetése, szédület, valószínűsége suggesztió valószínűleg! Sohasem kutassuk. És most mit akarsz csinálni?

— Oh, én nem tudom! — hebegte bűnbánón a hajfürteit igazgatva.

— A borzalom fojtogat. Szeretnél meghalni, a lélekmarkosás kígyója rágja a szívedet. És ennek dacára bizonyos urnak a bűnös delezessége végzettszerűen újra vissza fog vezetni bizonyos félemeletre. Félemeletet mondd, pedig talán földszint; nincs dupla látásom, hogy kitaláljam az emeletet.

— A néni mókázik! Én egészen magamon kívül vagyok, én...

— Én nem, mondta Le Fayeurné szeliden. Én a férjedre gondolok. Kétünk ember, teljes tiszteletre méltó, dolgos, jómódu, rokonszenves...

— Hajh! Nagyon is jól tudom. Ne sujtson le!

— Ő nem lett volna érzékeny valamely bűvös félemelet suggesztióira!

— Ah, azt nem! — mondta élénken Danelné. — Egészen bizonyos vagyok benne, hogy ő sohasem... Különben el sem tud-

tam volna viselni. De ne magasztalja most előttem Gusztávot. Szégyenlem magamat.

— Istenem! A te férjed nyilván nem tartozik azok közé, akik nem tudnak, hogy mi történt velük. Mint könyvvivő, magánéletében is megőrzi szakmájának a pontosságát. Derék fiu... kissé unalmas... En csak jót kívánok neki: és a jelen eset, csak meg ne tudja, talán éppen olyan természetű, hogy kellemesebb életet biztosít számára...

— Ugyan néni.

— Ne bosszankodjál, édes gyermekem! Gyónni jöttél hozzám, öreg barátnődhöz. Ne sértődjél tehát meg, ha egész nyíltan beszél veled, mint olyan nő, aki barátainak a boldogságát óajtja. Te bizonyára azon a ponton állasz, hogy a legbölcsebben fogd fel női kötelességedet.

— A lélekmarkosásaimra hallgatva és örökre felelgyva...

— Eppen nem! — folytatta. — Tudod-e kicsikém, hogy a te természeted — ne háborogj fel, kérlek — inkább haragos. Szám-talanszor láttam, hogy lekorholad azt a derék Gusztávot. Pedig hát ő legelemibb jogain tul semmit nem követelt tőled. Jártatok a boltokat és az ebéd nem volt kész a rendes időre. Ha a férjed a legszelidebb kedvetlenségét fejezte ki emiatt, te rögtön felfortyantál, ha esztelen költsékeséged miatt csak egy intő szót szólt, pokoli lármát csináltál. Te mind-

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

Ismétlem, Debreczen sz. kir. városa zavartalan örömmel fogadott és a kétség árnyékával, nem kísért áldozatot akkor fog hozni, ha a 80 éves király nevére teendő alapítványból nem a jövőben egyetemen, hanem a jelenlegi bölcsészeti karon létesít tanszéket, felállítja pedig a magyar történelemnek hazafias szellemi művelésére rendelt tanszéket.

Mi lesz ősszel?

A parlament munkarendje.

Szombaton még egy formális ülést tart a képviselőház, amely után szeptember huszonhatodikáig elnapolja magát. A szünet után első sorban a delegációkat választják meg s ennek ülészakára a Ház újabb szünetre megy. Azután napirendre kerül a közös bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat s még az ősszel, illetőleg újév előtt akarja a kormány elintéztetni a jövő évi költségvetést is.

Nagy munka a miniszteriumokban.

Egyelőre ez a parlament munkaprogramja, de ezalatt az idő alatt még több törvényjavaslatot fog a kormány benyújtani. Ezeket a javaslatokat most készítik elő az egyes miniszteriumokban. Így a miniszterelnökségen s bosnyák annexióról csinálnak új törvényt. A belügyminiszteriumban már dolgoznak a választói reformon. A kereskedelmi miniszteriumban a fehér foszfor használatának tiltásáról készül törvényjavaslat s számos közlekedésügyi reform között a Duna-Tisza csatorna dolga foglalkoztatja a minisztert. A pénzügyminiszteriumban az új adótörvények módosítását készítik elő. A kultuszminiszteriumban a katolikus autonómiáról készülő törvényjavaslat kerül befejezésre. Az igazságügyminiszteriumban több novellaris módosítás készül. A földművelésügyi miniszteriumban nagyszabású telepítési tervezet van munkában.

Ezeket a javaslatokat egymásután fogják benyújtani. Időközben, ha a tárgyalások a közös hadügyminiszteriumban befejeződnek, a honvédelmi miniszterium az új véderőtörvényt is benyújtja.

A főrendiház ülése.

A főrendiház holnap délelőtt tíz órakor tartja meg ülését, amelyen a képviselőház által elintéztett javaslatokat fogja tárgyalni.

ezt és sok más jogosnak tartottad, mert hű feltségnek, becsületes asszonynak érezted magadat. Rendben voltál a lelkiismeretteddel. De most...

A kedves öreg néni komolyan emelte fel egy ujját.

— Most, gyermekek, a jómó szól hozzád. Es én a jövőben egy bányászlelő, előzékeny, békés lelkületű Danel Teréz találok, akit bizonyos kötelességének megsértésére való gondolat arra ösztönöz, hogy kedvesebben teljesítse összes más kötelességeit. Látom őt mondani: „Az ebédnek izletesnek kell lenni a szegény Gusztáv kedvéért, akit én megcsalok.” Látom őt, aint mondja: „Az után, amit csinállok, tünnöm kell a házamnál a Gusztáv kollegáját, ha még olyan unalmas is.” Szóval, látom őt megváltozva, megszabadulva a kiálthatatlan migráintól, durcasságtól, erősen feltéve magában, hogy nem gyanított botlását ezer kedveskedéssel vásárolja meg, hogy nyugodtan elhasson... Mondjak még többet, azt állítva, hogy a hűtlenség érzése arra fog tégedet indítani, hogy kellen esebbé tedd a szegény embernek a jog gyakorlását, amelynek törvényes megállapítása egyik szépsége a mi kodexünknek?

— Ugyan, édes néni!

— Viszont a harag, a szeszélyeskedés, a rossz hangulat a félemelet számára lesz fenntartva, ahol, gyermekek, határozottan nem fogod soha tudni, hogy is történt. E vétkező

Új választások Horvátországban.

Zágrábból táviratozzák, hogy a báni kormány horvátországi közigazgatási hatóságához rendeletet küldött, amelyben utasítja a hatóságok fejeit, hogy állítsák össze azonnal a választási listákat. E rendelet nagy feltűnést keltett, mert mindenki azt hitte, hogy ősz előtt nem lesznek meg a választások.

A városi muzeum gyarapodása.

Könyvek, régiségek, művészeti tárgyak.

Debreczen város muzeuma a most végünk között hivatalos kimutatás szerint áprillistől július 31-ig ismét örvendtes módon gyarapodott; különösen a közönség adakozó kedvéből. Ugyanis a muzeum a megnevezett idő alatt következőktől kapott ajándék tárgyakat:

I. Könyv- és kézirattár számára ajánlékoztak: Alsófejmegyei muzeum (Gyulafejérvár), Barcsa Mihály (Biharudvari), Beck Károly (Leipzig) a pozsonyi természettudományi társulat kiadványait, Bessenyei Széll Farkasné (Budapest) 25 darab történelmi könyvet, Debreczen város könyvnyomdája 89 darab saját nyomtatványát, Debreczeni munkás gimnázium és témpipari s iskola, Délmagyarországi muzeum-egyesület, Eugenszer József Komlóssy Miklós utján 19 darabot, Felsővályi Nagy Vilma, Fésűs-, csutorás-képes ipartársulat 11 darab okiratot és jegyzőkönyvet, Herman Ottó (Budapest), Józsa András (Nyiregyháza), Komáromy Antal, Lőfrovits Arthur, Országos iparművészeti muzeum (Budapest), övagy Sepsy Dezsőné és Gayer Pálné (Vajk) nagyatyjoknak, Balogh Péter püspöknek 192 darab kézirát, 85 darab oklevelet, 3 darab könyvet, Székely muzeum (Sepsiszentgyörgy), Táth András szobrász, Kis Orbán és Kos régi debreczeni családokra vonatkozó 360 darab okiratot, 5 darab kézirát, 55 darab nyomtatványt. Végül a veszprémmegyei muzeum

II. Régiségeket ajánlékoztak: Áltódi takarékpénztár 14 vas, bronz, csont és agyag tárgyat, belvárosi rendőrkapitányság Rácz Károly munkás leletjét, XVII századbeli magyar szabályát, öv. Bessenyei Széll Farkasné (Budapest), 15 darab bronz, vas és agyag tárgyat, Botos Lajos lakatot, Debreczen tanácsa a színházi ruhátrából 40. és 50.

otthon tulajdonosa számára jó lesz minden: mert művegre te ott becsületes asszony teszesz és így szabadon mutathatod magadat kiálthatatlannak, durcásnak, szeszélyesnek, rideg önzőnek, aint épen kedved tartja, anélkül, hogy a tulajdonos panaszkodni merne. Az övé a ballépés keserősége, a Gusztáv a méz: és így helyre fog állani az egyensúly, melyet egy könyvivő feleségének fenn kell tudni tartani; ez lesz az igazság!

— Ime, ezt látom, kicsikém: ha te nem tudod, hogy mi történt veled, én egy sereg szerencsés következményt fedezek fel benne. Engedd meg, hogy őszintén örüljek neki Gusztávért és te érted is, ama boldog tudatban, hogy visszaadhattam lelki nyugalmasdat s kifejtettem előtted a valódi alapjait az ésszerű eszménynek megfelelő házaséletnek.

Le Fayeurné elhalgatott és méltósággal felkelt. Danelis elképedve hebegte:

— A néninek bizonyára igaza van. Jól tudtam, hogy ha inszának meggyónok... Mind amellet kissé meg vagyok lepődve... De mondja csar, miképen láthatta mindezt olyan jó előre?

— Mert én velem is ugyanaz történt egykor, mondta kedves egyszerűséggel a néni. Csakhogy én tüstént tudtam, hogy hogyan történt. A férjem nagyon boldog volt mellettem, felhőtlen volt az életünk. Kövesd a példámat, kicsikém!

évekbeli katonai csákókat, sisakokat, mellvértet, régibb vaskezdtyűket, különféle kardokat, pártákat, fejkötőket és a debreczeni bandériumnak Rakóczy Ferenc meg a bujdosók hamvai temetésékor használt lobogóját, Fényi Mihály (Konyár) anjou kori sarkantyut és fából faragott peitkán madarat, mely a XVIII. századtól fogva 1881-ig a konyári ref. templom katedróján állott, fésűs, csutorás, képes ipartársulat 8 darab különféle céhbéli felszerelési tárgyat. Holánder Dezső dr. római csont kanalat, Kálmán István öreg rézgyűszűt, Légszeszgyár igazgató-ága és Osesszia Péter munkás, Kal nekker István szerelő Piac-utcán talált vasból való régiségeket, köztük XVI. század elején vagy XV. század végén készült jótartasu bárdot, Haty Kálmán régi csimapatkót, öv. Sepsy Dezsőné és Gayer Pálné nagyatyjokról, Balogh Péter püspökről maradt empire izlésű két szekrényt s a vaskorona-rend lovagkeresztjén k aranyból csinált mását, öv. Simonffy Béláné néhai Simonffy Imre polgármester ezüstműl való értékes emléktárgyait, u. m. serleget, tintatartót, gyümölcs stálat, koszorút, két emlékalbumot és két diszpolgári oklevelet, Szűcs Mihály (Köntöskert), nemzetőri bérpistolyokat.

III. Érem és penzgyűjtemény számára különféle hazai és külföldi pénzeket, érmekeket ajánlékoztak: Debreczen város tanácsa Z chy Géza gr. bronz plakettjét, Fagyal Miklós munkás 3, Kellermann Arnold (Biharudvari) 17, Kónya László 1, Nagy László tanuló 1, Rácz András 1, (Antoninánest), Roskovitz Arthur 1 (Hadrianus ezüstdénárt), Suchan Rezső 39, Stern Jenő 1, Tóth András (Homokkert) 1, Weinberger Vimos 1, és Vitárius Sándor 1 darabot.

IV. Néprajzi tárgyakat ajánlékoztak: Bartha Dániel régi tányért, öv. Bessenyei Széll Farkasné (Budapest) 98 darab pásztorélet körébe vágó tárgyat, mézeskalásformákát, a yagtárgyakat stb. Hécei Szabó István bányászmeceest és konyhaecélt, Kovács Kálmán (Biharudvari) kanászbaltát, Ismeretlen polgárosszony esztikeyasat, Páskandy József régi cseréppipát, Szőke Károly (Biharudvari) nádvágáshoz való és gazdasági eszközöket, Tóth Márton (Biharudvari) ugyanolyan eszközöket.

V. Szépművészeti tár számára általában igen becses ajándékokat kapott ezen aránylag rövid idő alatt a muzeum. Debreczen város tanácsa atengedte öfelségének Pláci által 1852-ben festett életnagyságu képét, valamint Thaly Kálmának Páffy József által festett ugyanolyan nagyságu képét. A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége öfelségének a Hortobágyon keresztülutazását ábrázoló Bigand-féle festményt ajánlékozta a muzeumnak, az országos szépművészeti muzeum pedig Domokos Márton debreceni főbíró (1735—1765) és unokája, Domokos Lőrinc miniatúr portraiteival gyarapította muzeumunkat. Tóth András szobrász a jász erényi Lehel-kürt hű gipszmásolatát, Fejérvölgy Istvánné Pető Sándorné, Fazekas Éva debreceni polgárosszony olajfestésű areképét ajánlékozta. Petőné 1848-ban arannyal-ezüsttel gazdagon himezett zászlót, mely most muzeumunk egyik ékes-sége, ajánlékozott volt a debreceni gyalogőrseregnek. Többek adakozásából megfestette muzeumunk néhai Oláh Károly mellékette muzeumunk néhai Oláh Károly mellékette. A városi kiadóhiva aból gróf Teleky László festett családi cimereit kaptuk. A hajdusoboszlói egyház presbiteriuma pedig megőrzés végett letétül atengedte a muzeumnak a XVII. század első felében készült gerezdes ezüst asztali poharát, amelyért muzeumunk használatra ezüstműl hasonló alaku modern poharat csináltat a szoboszlói gyülekezetnek.

Vétel utján is több régiséget, néprajzi tárgyat szerzett a muzeum. Asatások szám szerint keveset eredményestek. Azonban dr. Pósta Béla egyetemi tanár, archeologus, muzeumi országos felügyelő véleménye szerint az alföld őskori települési történetére nézve nagyfontosságúak a hortobágyi Pipás nevű egyik halomban és Papeyházán talált kőkori szigorított csontvázak.

Az ajánlékoztóknak lapunk utján is köszönetet mond a muzeum öre.

Crippen és kedvese.

Le Neve kisasszony meg akar halni.

Londoni és newyorki táviratok részletes tudósítást közölnek a quebecki rendőrségnek arról a fáradozásról, melylyel beismerő vallomásra akarják bírni Crippent. Ennek a fáradozásnak eddig elé semmi sikeré. Crippen konokul tagad, de Neve kisasszony pedig egyáltalán nem akar tudni semmiről, csupán a szerelemről. Le Neve ma öngyilkossági kísérletet követett el, amiből azt következtetik, hogy a kisasszony még sem lesz olyan nagyon ártatlan.

Legújabb táviratunk a Crippen-ügyről itt következik:

Crippen újabb kihallgatása.

Quebeckből táviratozzák: Crippent tegnap korán reggel felkeltették és Rangelier bíró elé vészték. Sápadt, látszik rajta, hogy beteg. Dew rendőrbíró a kanadai eljárásnak megfelelően jelentette a gyilkos letartóztatását és kérte a rendőrbírósgot, hogy szolgáltatassa ki a foglyot az angol hatóságoknak. Erre Rangelier újból kihallgatta a vádlottat. Elismerte, hogy ő Crippen, de tagadta a gyilkosságot, mivel pedig csak teljes vallomás esetén vagy abban az esetben lehet kiszolgáltatni Kanadából a szökevény gonosztevőket, ha rájuk bizonyítják a bűnt. Be kell várni, míg Mitchell rendőrbíró megérkezik Londonból a vizsgálat adatairól szóló okmányokkal.

A formális kihallgatás után Rangelier bíró szembesítette Crippent Ginnelével. Ez az asszony leánykori barátinje volt az orvos feleségének, Belle Elmorenak és még Amerikából ismerte Crippent. Ginnelét nem tévesztette meg, hogy a gyilkos időközben leberetváltatta bajuszát és szatált növesztett. Így is azonnal ráismert, Crippen nem mert Ginnelné szemébe nézni.

Le Neve öngyilkos kísérlete.

London, augusztus 3. Quebeckből érkező jelentések szerint miss Le Neve öngyilkossági kísérletet követett el, a mikor megkapta édesanyja táviratát, melyben ez bocsánatáról biztosította, ha töredelmes vallomást tesz. A fogházör csak nagynehezen tudta megakadályozni elkeseredett tettében. A szerencsétlen nő még mindig beteg, úgy, hogy nem lehetett kihallgatni. Tizenöt napig marad vizsgálati fogságban Crippen és a kedvese, azután átvizszik mind a kettőjüket Londonba.

Newyork, augusztus 3. A quebecki hatóságok remélik, hogy miss Le Neve vallani fog és ez okból nagyon kiméletesen is bánnak vele. A rendőrség Le Nevet egyelőre ártatlannak tartja, de azt hiszi, hogy sokkal többet tud a gyilkosságról, mint amit eddig elárult.

London, augusztus 3. Le Neve atyja, amikor értesült leánya elfogatásáról, azt mondta, hogy nagyon örül a letartóztatásnak, mert nagy aggodalmaktól mentette meg ez a hír. Meg van győződve, hogy leánya ártatlan.

London, augusztus 3. Quebeckből érke-

zett jelentés szerint miss Le Neve már jobban érzi magát, úgy, hogy ki lehetett hallgatni. A vizsgálóbíró előtt ártatlannak mondja magát és tagadja, hogy bárminő része lett volna a gyilkosságban vagy hogy egyáltalában tudott volna róla. Önként követte Crippent, mert nagyon szerette és szerelme most sem csökkent iránta.

A Montrose fedélzetén.

A Daily Telegraph munkatársa Kanadába utazott, hogy jelen legyen Crippen elfogatásánál. Rögtön elfogatása után lapjának a következő kábeltelegrammot küldötte:

Father Point, vasárnap 6 óra 25 perc. A kormányzó az Eureka hajót bocsátotta rendelkezésünkre. Görögül ez a szó annyit jelent: Megtaláltam. Dew inspektor teljes hajóskapitányi uniformisban, aranycsíkos sapkával, aranyos vállrojtjal, négy emberrel ment föl a fedélzetre. A quebecki rendőrség főnöke kísérte. A parton igen sok ember gyűlt össze. A köd szétoszlott, látjuk a Montrost.

8 óra 15 perc. Újra leszállt a köd. Az Eureka fedélzetén csak néhány yardnyi távolságra lehet látni. Mr. Dew motoros csónakja elveszett tekintetünk elől. Az Eureka körben eirkál, egészen addig, míg a rendőrség nem engedi meg, hogy mi is a Montrose fedélzetére menjünk. Az Eureka tele van újságírókkal. A Montrose már mellettünk van.

8 óra 45 perc. A Montrose hácosóját megfogtam. Dew inspektor már a fedélzeten van. Mi is felértünk, de csak a legfontosabbat jelenthetem, mert az Eureka rögtön visszamegy. Dew egy pillanat alatt felismerte Crippent. A vádlottat rögtön elfogták. A legkisebb zavar sem volt. Crippen borzasztóan meg volt lepve. Az Eureka partra megy utasaival.

Newyork, augusztus 3. Az amerikai újságírók rendkívül fel voltak háborodva, mert az egész eljárásból semmit sem láttak.

— Az Egyesült államokban lehetetlen volna ilyesmivel méltatlankodtak. Ott biztosan meginterjuzvolhattuk volna Crippent, mert tudják, hogy ez közérdek és mindenki tudni akarja, hogy mi történik.

A sztrájkőrő Crippenné.

London, augusztus 3. Érdekes epizódot beszél el egy színész Crippennéről, mikor még Belle Elmore néven dalszarnokénekesnő volt.

1907 ben történt, hogy a varietéművészek sztrájkba léptek a londoni dalszarnokokban, de akadtak sztrájkőrők, akik tovább működtek. Egy varietében a sztrájk idején egy ugynevezett drámai skaitchet adtak elő. A közönség pissegett, kifátyult a sztrájkőrő művészeket. A hősnő, egy csodaszép fiatal asszony a tüntetés miatt nyílt színen sirva fakadt, partnere pedig a sugólyuk elé lépett és reprodukálhatatlan kifejezésekkel szidta a publikumot. Még nagyobb lett a botrány. A függönyt le kellett bocsátani. A színésznőt ajultán vitték a színpad közé. Aztán feljött a színpadra férje és hazaszállította kocsin. A színésznő Belle Elmore volt, férje pedig Crippen és a partner az az Athelstone, akit június 16 án tiltakozatos körülmények közt gyilkoltak meg Batterscaban egy nyaralóban.

A debreceni nimródok.

Kik váltották ki a vadászejgyüket.

Közeledik augusztus tizenötödike, a vadászszézon megnyitásának napja. A vadászok legnagyobb része már meg is váltotta a vadászejgyét az 1910—1911. vadászévre. Eddig összesen százhuszonöt nimród látta el magát igazolvánnyal, ami nélkül nincs vadászterület, nincs vadászás.

Augusztus elsejéig, tehát hétfőig a következők váltották ki a vadászejgyüket:

Hécsey Szabó László, Várkonyi Antal, Dudinszky Miklós, Szögyény János, Kulín Imre, ifj. Kulín Imre, Kulín István, Pókai József, Mititzky István, Pásztor István, Buday Aladár, Bencze Mihály, Horváth József, Novelli Ede, Bertha Ferenc, Borzsovay Jenő dr., Kolonics Sándor, Tóth Lajos, Lauger Ferenc, Darvay Rózsa, Mikó Lajos, Haranghy György, Dolnik József, Neudert Richárd, Horváth Mihály, Molnár Lajos, Békési Gábor, Vajda Imre, Ungvári Gyula, Bak László, Kulcsár Endre, Kállai Viktor, Marburg Kornél báró, Medgyaszay József, Keresztessy István id., Keresztessy István ifj., P. Nagy Zoltán, Vargha László, Horváth Ferenc Popovics Gyula, Szűcs Géza dr., Szunyogh Sándor, Balogh János, Sövényi József, Wessprémy Zoltán, ifj. Wessprémy Zoltán, Losonczy Álmós dr., Cseley Gyula, id. Kegyes Ferenc, ifj. Kegyes Ferenc, Harsányi István, Bodnár Lajos, Szilágyi Bálint, Fűvessy Lajos, Winkler Jenő, Patay Lajos, Schmatzer János, Dézsi Imre, Bay Bertalan, Gálbory Sámuel dr., Köverdy Domokos, Stein László, Gerőcz József, Hutiray József dr., Négel Sándor, Truk Miklós, Herkély Gyula, L. Kovács Tibor, Fischer Mihály, Losonczy János, Lajos István, Szalay József, Szalay Pál, Torma Lajos, Száll Géza, Száll Gézáné, Mráz Ferenc, Békassy István, Pfeiffer Gyula, ifj. Váradai Móritz Bertalan, Kasza János, Rásó István, Dankó Imre, Molnár György, Klein Mihály, Varga János, Bardol Gaszton, Klár István, Dobza Zoltán, Velich István, Török Elemér, Nagy Zsigmond, Steinfeld István, Roze I. Coombs, Jezermiczky János, Orosz Sándor, Eithey László dr., Jaga Gyula, Polgári István, Polgári Mihály, ifj. Pajer József, Rásó János, Kucsár Sándor, Csóka Sámuel, Markovics Gyula, Bányai Péter, Bagi Viktor, Czákó Zsigmond dr., Bizó Gyula, Szunyogh Rudolf, Rotharidesz Gábor, Péczy Tibor, Gass Gyula, Möldner József, Gergely Kálmán, Buttykay Tibor, Ruttkay Ferenc.

Foglalkozásra nézve a nimródok közt van 4 munkás, 5 kereskedő, 11 katonatiszt, 42 hivatalnok, 3 ügyvéd, 4 tanuló, 2 kertész, 10 iparos, 21 birtokos, 4 magánzó, 6 tanító és tanár, 4 építész, 1 vállalkozó, 4 orvos, 1 gyógyszerész, 1 fodrász. A férfi vadászokon kívül vadászigazolványt váltott két nő és pedig Száll Gézáné és I. Coombs Róza.

Tanügy.

— **Új tanítók az ipariskolában.** Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága ma délután Aczél Géza városi főmérnök elnöklése alatt tartott ülésén Dóczy Gedeonnak az iskolai igazgatói állásáról történt lemondása folytán Csúrka István tanítót bízta meg az igazgatói teendők ellátásával. A bizottság ma ejtette meg a választásokat az üresedésbe jött tanítói állásokra. A fiutanonciskolánál rendszeresített rajztanítói állásra három pályázó közül Albert András nagyszalontai tanítót, a nőiparostanonciskolánál két óraadói állásra tizenegy pályázó közül Szabó Vilma és Frankovszky Margit debreczeni tanítónőket, ugyanezen iskolánál rendszeresített női kézimunka tanítónői állásra Somossy Sándorné debreczeni tanítónőt választották meg.

Fűzőlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fióküzletek:

Battyányi-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám
(Zenede udvar.) Alapítva 1903. Telefon szám 70.

Koncz József

**Fest, Vegyileg Tisztít
mindennemű ruhákat a
legszebben és legjutányosabban.**

A marostordai botrányok.

A belügyminiszter feloszlatta a megyegyűlést.

Annak a gyalázatos hajszának, amelyet a koalíciós volt államtitkár, Décsy Zoltán vezetése alatt a hozzáméltó karzati csöcselék és néhány redbontó megyebizottsági tag, Erődsy Sándor marostordai főispán ellen folytat, még ma sem lett vége. A mai folytatólagos megyegyűlésen újból botrányos jelenetek játszódtak le, amelyeknek vezető szerepében ismét Décsy Zoltán és hangos farku cimborái tündököltek. Padverdesés, ordítózás, fenyegető öklök és korcsmai részeket jellemző káromlások töltötték ki a mai gyűlést, míg végre Erődsy főispán feloszlatta a közgyűlést.

A hatalomból kicsöppent koalíciónak ez undok és felháborító hajszája ma azt eredményezte, hogy Erődsy főispán *csendőrszuronyok védelme alatt* volt kénytelen a közgyűlési teremből távozni, amelyet most már harmadik napja avatnak korcsmánál is alacsonyabb helylye a koalíciónak itt felejtett alakjai.

Erődsy Sándor főispán különben még a mai botrányos közgyűlés előtt nyilatkozott egy újságíró előtt a marostordai állapotokról és erélyes hangon mondotta, hogy ezeken *váltostatni kell és váltostatni is fog*, mert egy vármegye közéletében végre is rendet kell teremteni.

Botrány a közgyűlésen.

A mai közgyűlésről és az ellenzék botrányos viselkedéséről Marosvásárhelyről a következőket táviratozzák:

Marostorda vármegye mára összehívott közgyűlésére az ellenzék nagy készültséggel vonult föl. A karzatokra is elhelyezte az ellenzék a maga embezeit, a közgyűlési teremben egy tömegbe tömörültek. Az ellenséges tömegben előre lehetett látni, hogy újabb tüntetésekre és botrányokra készül.

Észrevehető izgalom között nyitotta meg az ülést Köllő Ignác alispán s indítványozta, hogy a főispánt három tagú küldöttség hívja meg a közgyűlésre. A három tagú bizottságba kinevezett ellenzéki megyebizottsági tagok azonban visszautasították a megbízást.

A három tagú bizottság meghívására azután megjelent a főispán. Amint Erődsy az ajtóban megjelent, kitört a botrány, az ellenzékiek, elől Décsy Zoltánnal a padokat verték, ordítottak és szidalmakat kiáltottak a főispán felé.

Erődsy a folyton tartó nagy zaj közepette szuronyos csendőrök védelme alatt haladt a főispáni székhez.

Az ellenzéki megyebizottsági tagok erre kirohantak a padokból az elnöki emelvény felé, elkezdtek lármázni, majd fölemelt öklekkel fenyegetőzve ordítottak és Erődsyhez akartak férközni és a csendőrök eltávolítását követelték,

Mielőtt azonban az alispán szólhatott volna, Erődsy fölállott és kijelentette, hogy a belügyminisztertől nyert fölhatalmazás alapján a közgyűlést feloszlatja.

A kiténtés után a csendőrök között eltávozott.

A főispán nyilatkozik.

Erődsy Sándor főispán ma a megyegyűlés előtt nyilatkozott egy újságírónak. A főispán a következőket mondta:

— A második névszerinti szavazás után, mely Décsy Zoltán indítványa felett folyt, Balla Aladár főjegyző felolvasta a szavazás eredményét, mely szerint az indítvány mellett 96-an, ellene 88-an szavaztak. Mivel az alispán feljegyzései szerint ez az eredmény hamis volt, odafordultam a főjegyzőhöz, hogy kérdőre vonjam a hamisítás miatt.

A teremben, ahol mintegy kétszáz bizottsági tag és ugyanennyi közönség volt jelen, a Décsy-tábor ordító ujjongásba tört ki a hamis eredmény hálátára. Azt hitték, hogy a közgyűlés az indítványt elfogadta. Nálam volt azonban az alispán hivatalos feljegyzése, mely szerint az indítványt három szótöbbséggel elvetette a közgyűlés.

Mondom, odafordultam a főjegyzőhöz, hogy felelősségre vonjam és a kezemből tartottam a hivatalos ívet, amelyen a valódi eredmény volt feljegyezve. Balla Aladár főjegyző, látva az ívet a kezemből, hirtelen kikapta és össze akarta tépni. En az ív után nyultam, hogy visszaszerezem és vissza is került hozzám később — tehát bizonyítékom van rá, hogy meghamisították Décsyék a szavazás eredményét — mikor mintegy huszan felém rohantak és egy pillanat alatt teljesen körülfogták az elnöki széket.

Az én híveim valamivel hátrább állottak és csak egyetlen hívem volt közvetlen mellettem, Telegy Samu gróf kegyelmes ur, a főendiház alelnöke, ki látva, hogy a megvadult emberek rám akarnak rontani, elém állott és hangosan kiáltotta rájuk, hogy az ő testén keresztül juthatnak csak hozzám. Közben tintatartókat és hamutartókat dobáltak felé. Egy hamutartó a vállamon ért és megsértett.

Természetesen ez egy pillanat műve volt. A másék percben már az én emberséim szétlökődtek őket, a dobálókat megpofozták és széjjelverték őket. Az nem igaz, hogy én revolvert rántottam. Nem is volt nálam revolver, mert azt csak nem képzelhetem, hogy Décsy Zoltán volt államtitkár, egy se reg képviselő és egyéb urakkal szemben revolverrel kelljen védekezniem.

Különben mindent Décsy Zoltán rendezett. Mikor a közgyűlést ma délelőtt meg akartam nyitni, Décsy az asztalt verte és irtózatot zajt csapva, lármázott, hogy itt nem lehet tanácskozni, a közgyűlést nem lehet megtartani, mert csendőröket állítottam a folyosóra. Ők nagyon jól tudják, hogy ezt az intézkedést azért tettem, mert a bizottsághoz nem tartozó elemek, akiket az ellenzék vezérei odavesényeltek, hogy megszarvadják a közgyűlést, kiszorítsanak a folyosóról, ahol az ablakokat beverdesték.

A holnapi közgyűlésen, ha rendes tárgyalás lehetetlen lesz, szigorubb rendszabályokat fogok alkalmazni. A közgyűlést hosszabb időre elnapoljuk és most már minden törvényes eszközzel véget akarok vetni annak a terrorizmusnak, amit néhány a hatalomból kipotytyant elkeseredett ember ki fejt a megyében.

Robbanás a katolikus gimnázium pincéjében

Négy ember megsebesült.

Veszedelemes robbanás történt ma délután a debreceni római katolikus főgimnázium pincéjében. A robbanásnak két súlyos és két könnyebb sebesült lett áldozatává s pusztán a véletlenségnek köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt s hogy emberélet nem esett áldozatul.

Ma délután négy és öt óra között a katolikus főgimnázium körül fekvő házak lakói között a hatalmas robbanásnak hangja valóságos pánikot idézett elő.

A katolikus főgimnázium épületében levő pincéket Csanak József fűszerkereskedő bérlé, aki ott szeszt és szeszese italokat tart. Nagy Béla Jókai-utcai kereskedő ma délután egy kisebb hordót szállított a pincébe, hogy azt töltsék meg szeszszel. A hordót le vitték a pincébe és ott a többi szeszt tartalmazó hordók között akarták megtölteni. Mielőtt azonban a töltéshez kezdtek volna, Németi József pincemester meg akart győződni arról, vajjon a hordó elég tiszta-e. Fogta tehát a nyitott lánggal égő gyertyát és azzal a megtöltendő hordóhoz közeledett, hogy megvizsgálja annak belsejét és oda tartotta a gyertyát a hordó nyílásához. Ugy látszik azonban, hogy a hordóban volt még egy kevés szeszese folyadék, mert amikor Németi a gyertyával a nyílás közelébe ért, rettenetes robbanás rázta meg az egész pincét. A robbanás ereje a hordót szétvette és a szerte repülő donga darabok Németi József jobb kezefején és Nagy Béla fején súlyos sebeket ejtettek.

Ugyancsak sérüléseket szenvedtek Tóth Eszter egy tizenkét éves kislány, aki a pinceablaknál nézett le s aki a lábán sebesült meg és Schmidt György talyigás, aki a hordót hozta.

A sebesülteket a mentők azonnal a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették őket. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kit terhel a felelősség a robbanás miatt.

A pincében igen sok szesz és szeszt tartalmazó hordó és edény van. Ezeket azonban nem érintette a robbanás, mert valamennyi hordót jól bedugaszolták, másrészt, mert a fölrobbant hordóból kitörő láng egy rövid pillanat alatt elaludt és így a lángok tüzet nem okoztak.

A detektivkapitány.

Száz korona egy tréfáért.

A debreceni rendőrséget az elmúlt éjszaka néhány órán át alaposan tévedésben tartotta egy vidéki földbirtokos, aki fővárosi rendőrtisztnek mondta magát s azt állította, hogy a Kossuth-utcai zálogházi betörés ügyében járt hat társával együtt Debrecenben.

A kedélyes történet az orfeumban vette kezdetét. Este tíz óra körül egy ismeretlen ember odalépett az inspekciónak rendőrfelügyelőhöz, Mihályihoz és bemutatkozott neki:

— Jó estét kartárs ur! Siposs Ferenc vagyok.

— Nagyon örvendek — felelte Mihályi — de nem tudom, miként vagyunk kartársak?

— Vagy úgy, kollega ur? Még nem ismer? A budapesti rendőrség tagja vagyok. Detektivkapitány, akit a Kohn Herman-féle zálogházi betörés ügyében küldtek ki hat detektivvel.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

A bűteszédű detektívkapitány, aki később detektívfogalmazónak is címeztette magát, elmondta még, hogy társával együtt a Bikában szállott meg s most lejött egy kicsit szórakozni az orfeumba.

Mihályinak először nem igen volt gyanus Sipos uram s hosszabb ideig elbeszélgett a detektívkapitány fogalmazóval, aki később ugyancsak neki feküdt a boroknak úgy, hogy aztán nemsokára alaposan el is ázott.

Mile Pál kapitánynak azonban gyanus volt a dolog, mert ha a fővárosból lejön egy félszakasz detektív, valószínű, hogy erről a rendőrséget lealább is értesítik. Ez esetben pedig semmiféle értesítés a debreczeni rendőrséghez nem érkezett. Fölvitette tehát a detektívkapitány urat a rendőrségre, ahol azonban már nem lehetett kihallgatni, annyira ittas volt.

Letették tehát a fogházba, ahol reggelig kialudta magát. Ekkor azután már valót is. Elmondta, hogy ő Sipos Ferenc szabosmegyei petneházi földbirtokos.

Csak tréfából mondta magát detektívnek, de semmi különösebb vagy épen bünsős célja ezzel nem volt. Mulatni jött Debreczenbe.

A mulatságnak azonban vége lett a vége. Kitént ugyanis, hogy Sipos a szállóban, még pedig a Frohnerben és nem a Bikában, ahol megszállt, így jegyezte be a kerét:

Sipos Ferenc
m. kir. kapitány.

A rendőrség ma megindította ellene az eljárást közhivatalnokai jelleg szinlése és cimbitörítés miatt és száz korona pénzbüntetésre ítélte.

HIREK

Meddő nyár.

Vajjon-vajjon a nyár is
Ugy lobban el felettem,
Mint lebágyadt a tavasz
Nyomtalanul, vetetten.

Mások kikelt buzája
Kalászba sulyosult már
És boldogtrühü érést
Őrizget a nyugodt nyár.

A dió tejesedik
Ádott olá burokban
És féltve rejti tikkát
Mig éretten kikoppan.

Roskadó almafákon
A teli holdak nőnek
S örül a kőrté ága
A sok aranycsengőnek.

Tüzerő szőlőhegynek
Bogyósodik a fürtje
S a korai mézringlő
Hasadva hull a fűre.

A fészek pihés a'ja
Csipogva nyüzsgő, mozdul
És soha ki nem fogynak
A legédesebb gondbul
Etető apa madár
Csitító anya-madár.

— Csak én nem jér'ellem — hajh! —
Az érlelő melegben!
Maghintő tavaszomban
Nem okosan vetettem.

Csak erőtelen hagytam,
Félénken, megriadtan,
Tétlenül, hogy a worsom
Minden áldást kifosszon

Nyilt, puha tenyeremből!
Kínos, meleg szivemből!

— — Aztán, azóta nyárban
Egy nagy csodára vártam...
... De jaj — biába vártam...!

Jörgné Draskóczy Ilona

— **Némethy Károly dr. államtitkár.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A *Pester Lloyd* mai esti lapja írja, hogy a király Némethy Károly dr. miniszteri tanácsost belügyminiszteri államtitkárrá nevezte ki, Horváth Emil miniszteri tanácsosnak pedig az államtitkári címet adományozta. A kinevezésről szóló királyi kéziratokat a hivatalos lap legközelebbi száma hozza. A kinevezés a legméltóbb embert emelte a belügyminiszterium államtitkári székébe. A közigazgatási és különösen a városi ügyek legnagyobb és legtapasztaltabb ismerője Némethy Károly, akinek kinevezése Debrecen városát annál inkább érdekli, mert Némethy Károly debreceni ember, akit családi kötelek ehhez a városhoz fűznek és aki szülővárosa ügyeit eddig is gondos figyelemmel kísérte.

— **A katonatisztek nyugdíja.** Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse beavatott helyről nyert értesülése nyomán közli, hogy a katonatisztek és hivatalnokok nyugdíjának fölemelésére vonatkozó tervezetet a király e hó 18-án lépteti életbe. Erről hadiparancsot fognak kibocsátani, a két kormányt pedig legfeljebb kézzirattal értesítik. A fölemelés maximuma az eddig volt nyugdíjnak egynegyed, a minimuma egy hatodrésze.

— **A Thaly-szoba és a Csokonai-ereklyetára.** A városi múzeum mellett most rendezték be a néhai Thaly Kálmán által múzeumunknak hagyományozott és unokaöccse által ajándékozott, valamint egyéb emléktárgyakból, butorokból, könyvekből, képekből, szobrokból, kéziratokból, érmekből a Thaly-szobát. Mihelyt az e célra megrendelt tárlók és szekrények elkészülnek, Rákóczi iródeákjának a szobáját azonnal megnyitják a közönség előtt. Egyidejűleg folyik a múzeummal szomszédos Csokonai-ereklyetár leltározása és rendezése. Az ereklyetár e munka miatt pár hétig még zárva fog lenni.

— **Változások a debreceni csendőrkörület tisztikarában.** A honvédelmi miniszter 1910 július 16-tól számított hatállyal Jakab Sándor VIII. sz. csendőrkörületbeli százados, debreceni szárnyparancsnokot pót szárnyparancsnoki minőségben a III. sz. csendőrkörületi parancsnoksághoz Budapestre, Borhy Sándor II. sz. csendőrkörületi százados, lugosi szárnyparancsnokot pót szárnyparancsnoki minőségben a VIII. sz. csendőrkörülethez Debreczenbe, — *Kneusel-Herdlicska* Arnold VIII. sz. csendőrkörületbeli főhadnagy, nagybányai szakaszparancsnokot segéd tiszt minőségben ugyanazon körület törzséhez Debreczenbe, *Valló* József VIII. sz. csendőrkörületi hadnagy, nagykarolyi szakaszparancsnokot oktató tiszt minőségben ugyanazon csendőrkörületnél Debreczenbe, *Dalmay* József VIII. sz. csendőrkörületbeli hadnagy, oktató tisztet az oktató tiszt teendőik alól felmentése mellett, szakaszparancsnoki minőségben Nagybányára (tartósan vezényeltetik a ceglédi pótlóidomított osztályhoz) és *Hódossy* Károly VII. sz. csendőrkörületbeli hadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszparancsnokot hasonló minőségben a VIII. sz. csendőrkörülethez Nagykárolyba helyezte át. Itt jegyezzük meg, hogy a miniszter 1910. évi július 1-ével Tőke Sándor VIII. körületbeli törzsőrmezt áthelyezte a III. sz. csendőrkörület pót szárnyparancsnokához.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Katona Lajos dr., a budapesti tudományegyetemen az irodalomtörténet rendes tanára, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja és a Kisfaludy-társaság Shakespeare-bizottságának tagja ma reggel rövid szenvedés után meghalt a Szt.-János kórházban. Katona Lajos 48 éves volt, de gazdag és érdemes irodalmi és tudományos munkássága egységes, befejezett, szép pályát ad. Filológiai dolgozatai, irodalomtörténeti tanulmányai és eszai alapos burázkodásnak önálló termékei. Halála váratlanul borította gyászba családján kívül tisztelőinek, barátainak és tanítványainak nagy seregét. Halála hírére az akadémia kitézte a gyászlobozót és ravatára koszorút helyez. Temetésének ideje még nincs megállapítva.

— **Prohászka püspök és a törvényesített gyermekek.** Humánus rendelkezést intézett Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök papságához. Sokszor megessék, hogy az anyakönyvi kivonat kérelmezőjére rendkívül kellemetlen, ha a kivonat minden adatot tartalmaz. Kellemetlen ez kivált olyan esetekben, amikor a törvénytelen gyermeket utólag házassággal törvényesítették. Ilyen esetekre való tekintettel Prohászka püspök elrendelte, hogy az ilyen anyakönyvekből azt a részt, hogy a gyermek utólagos házassággal törvényesített, törölni kell s a gyermeket törvényesnek kell bevezetni.

— **Nem veszik át az új csapatkórházat.** A vegyes bizottság ma délelőtt tartott ülést Vécsey Imre főjegyző elnöksége alatt az új csapatkórház átvétele tárgyában. A bizottság azonban nem jutott eredményre, mert az új kórháznál több hiányt állapítottak meg, amelyeket pótolni kell. Valószínű, hogy a kórház átvételére csak a jövő év januárjában kerül a sor.

— **Orvosi körökből.** Szenes Zsigmond dr. gyermekorvos külföldi újáról hasatérve, rendeléseit megkezdte.

— **Szuly József jubileuma.** Ily címen megírt hírnkben tövedésből azt írtuk, hogy a jubileumi ünnepség Debreczenben folyt le. A jubileumot ugyanis Hajduböszörményben tartották meg s a száz terítékű banket is az ottani Dreher-sörsanokban volt.

— **Kétszáz halász halála.** Pétervárról jelentik: A „Birsevija Vjed-moszi” jelenése szerint Nikolajevszk közelében az Amur folyón igen sok halászcsoznak taifun következtében felborult. Kétszáz halász a vízbe fullt.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Kelemen Béla debreceni pénzügyi számtisztet pénzügyi számellenőrré nevezte ki.

— **Temetés.** Ma délután öt órakor volt a temetése új. *Scheppel* Gyula kiadóhivatali főnöknek a Külsővásártér 17. számú gyászházánál. A temetésen nagy számú közönség vett részt s újból megnyilvánult az általános részvétel, amelylyel a köztisztviselőben álló fiatalember halálának hírére is ismerői fogadták.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** Bittó Károly 34 éves fényességűnek, aki a gépjavitó műhelyben dolgozik, ma délelőtt munkaközben egy acél darab pattant a bal szomjéba s azt oly erősen megsértette, hogy Bittó egyik szemére meg fog vakulni. A szerencsétlen embert a kórházban ápolják.

— **A megszöktetett asszony.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap este a prágai rendőrség táviratot intézett a budapesti főkapitánysághoz, hogy a varasdi rendőrség letartóztatja Seznák Pál magyar államvasúti ellenér feleségét zsebtolvajlás gyanúja miatt. Seznák Pálné nemrég még a budapesti társaság ünnepelt szépsége volt, az aranyifjúság körülrajongta a kacér, szép asszonyt, akit az ünneplés valósággal megszédített. Így történhetett, hogy a szép asszony egy gavallér orosszal megszökött, itthagya a csendes, meleg otthonát. A hűtlen asszony ellen a férj válpórt indított és a törvényszék el is választotta őket. Csak később derült ki,

hogyan a gavallér orosz nemzetközi esztolva, aki a boldogtalan, megszóktatott asszonyt magával ragadta a lejtőn. Másfél esztendő óta járták a világot, mindenütt, amerre megfordultak, okot adtak arra, hogy a rendőrség üldözze őket. A múlt héten azután elfogták a férfit Prágában, de kitérére vonatkozólag megtagadott minden felvilágosítást. Az asszonynak sikerült akkor megszökni, de tegnap Varasdon a személyleírás alapján elfogták. Tízezer koronát találtak nála. Azt vallotta, hogy a pénzt a férjétől kapta. Az asszony letartóztatásáról értesítették Seznák Pál máv. ellenőrt, de ez kijelentette, hogy semmi köze az asszonyhoz, mert törvényesen elvált tőle.

— **Arany Bika Mulató.** Rendkívül nagy sikere van az Arany Bika Mulató új programjának, melyet zsúfolt ház tapsol végig minden este. Keleti Juliska csillogó művészzel, elragadó pajkossággal előadott dalsáinak van különösen óriási sikere. The Millets Angelus világhírű ének-quantett minden várakozást felülmúlt. Gyönyörű hangjuk óriási hatást kelt. Sisters Lilians. Kovács Andor, Virág Saei, Les 4 Floridas és a többi számok esténként nagy tetszés mellett lépnek fel.

— **Nem akarták letartóztatni.** Nyiregyháziakról jelentik: Tabi János, aki Wassermann Sámuel Sótófürdőjében volt alkalmazva és aki régebben ennek kárára betörést követett el és néhány száz koronával megszökött, most önként jelentkezett a nyiregyházi rendőrségen, ahol letartóztatták. Tabi János megbánta tettét és tette elkövetése óta több nagyobb városban megfordult és mindenütt jelentkezett a rendőrségen, kérve letartóztatását. De mivel személyazonosságát igazolni nem tudta, seholy sem tartóztatták le, míg végre Nyiregyháza, ahol ismerik, a rendőrség teljesítette kérését. — Wassermann nem kívánja Tabi János megbüntetését.

— **Akár más helyett pofoztak meg.** Nyiregyháziakról jelentik: Ifj. Kállay András nagyhalászi földbirtokosról Jóna László nyiregyházi nyomdatulajdonos egy nagyobb társaságban sértő szavakkal nyilatkozott. Kállay ezt megtudta és bosszút forralt. A napokban vasuton jött Nyiregyháza felé. Ugyanezen a vonaton utazott Csatkay Géza városi hivatalnok is, aki feltűnően hasonlít Jóna Lászlóhoz. Alig hogy Kállay Csatkayt meglátta, nekiment és felpofozta. Mire Csatkay a hirtelen támadás fölötti meglepetéstől magához térhetett, Kállay már leszállt a vonatról és eltűnt. Ez eset óta Kállay mindenütt hangoztatta, hogy Jónát megpofozta, míg végre Jóna egy újság nyilvterében kijelentette, hogy Kállay őt sohasem bántotta. Ebből a közleményből tudta meg Csatkay, hogy ki volt ismeretlen támadója és sietett is Kállay Andrást dr. Fráter Ernő ügyvéd és Ferenczy Ferenc vármegyei aljegyző útján provokáltatni. Az érdekes eseten jól mutatnak most Nyiregyháza.

— **Bali Mihály fizetésjavítását kér.** Fadról írják, hogy Bali Mihály állami hóhér kérvénnyel fordul a képviselőházhoz, amelyben szolgálataira való tekintettel fizetésjavítását kér s nyugdíjának rendezését óhajtja.

— **Nyári bál 24 óráig.** Ki táncol nyáron? Ebben a rettenetes melegben? A jó szegedi szabók táncolnak. És a derék szegedi szabók, ha egyszer mulatnak, akkor igazán mulatnak. Tanúsága ennek az a meghívó, amit kibocsátottak:

NYÁRI BÁL.

Kezdet: este 8 órakor.

Vége: másnap este 8 órakor.

Elég szép rekord ebben a melegben!

— **Végzetes csolnakázás.** Hársfalváról jelentik: Tegnap délután a fürdő taván három fiatalember csolnakázott. Ugy látszik azonban nem tudtak bálni az evezőkkel, mert a csolnak fölborult s mind a há-

rom fiatal ember a tóba esett. A doloz nagy riadalmat keltett a fürdő vendégei között, a kik nem tudták, hogy kik estek a vízbe. Azonnal hozzáfogtak, hogy a szerencsétlen fiatalembereket kimentsék, de mire testüket a vízből kihuzni sikerült, mind a három fiatalember halott volt. Megállapították, hogy egyikük kereskedő segéd, kettő pedig fiatal falrud tanuló volt.

— **Öngyilkos cselédeleány.** Nádudvarról jelentik: Kovács Zsófia 14 éves cselédeleány tegnap délután marófogot ivott, aminek következtében ma reggel meghalt. Azt hiszik, hogy a fiatal lány szerelmi bánatában lett öngyilkossá.

— **Éhes betörők.** Hajduböszörményből jelentik: Vakmerő betörést követtek el a napokban az egyik éjszaka Hajduböszörményben ismeretlen tettesek behatoltak Raab Péter földműves kamrájába és onnan 50 korona értékű sertésneműt loptak el. A tolvajok feltörték a kamara zárát és úgy jutottak zsákmányukhoz. Az ügyesség a vizsgálatot megindította, de eddig az eredményre nem vezetett.

— **Mindennemű könyvkötések.** bórdisz munkák, reklámok stb. Antalfy Ferencz könyvkötészetben készíttetnek Piac-utca 31.

— **A „Revue Parisienne”** legújabb száma 1000 dívatképpel megjelent és 2 koronáért kapható Aczél Antiquáriumban.

— **Tanuló felvétetik** Thaisz Arthur könyvkötészetébe és nyomdájába Piac-utca 7.

— **Városunk** legtekintélyesebb orvosai elismerik, hogy legjobb sérvkötők, haskötők, hátegyenesítők, gumiharisnyák orthopäda és betegápolási cikkek Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertárában kaphatók. Debreczen Piac-u. 12.

— **Villamos** berendezéseket legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvétetnek.

— **Befőzéshez** dupla vastag pergament papir Thaisz Arthur papir áruházában kapható.

Legszilárdabb alapon álló
**Elsőrendű új óras
ékszerüzlet és műhely
Sándor Ármin
DEBRECZEN**
Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)
**Prima briliántok! — Precíz
órák! — Gazdag választéku ezüst
raktár!**
**Eddig nem létezett
olcsó árak!**
Órajavítások, ékszer alakítások kiváló
gondtal, legolcsóbban.

Terménytözsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1910. aug. 3.

Készáru 5 drágább.

1910. októberi buza . . . 9.48—49

1911. áprilisi buza . . . 9.78—79

1910. májusi buza . . . ———

1910. októberi rozs . . . ———

1910. áprilisi rozs . . . 7.09—01

1910. májusi rozs . . . ———

1910. októberi zab . . . 7.20—21

1911. májusi tengeri . . . 5.88—89

1910. júliusi tengeri . . . ———

1910. augusztusi tengeri 5.77—78

1910. augusztusi repoze . . . ———

Közgazdaság.

Ingatlan-forgalom.

Hegedüs Sándor és Sándor Imre cég veszis a debreceni 2573 sztkvben foglalt Piac-utca 34. számú házat Riesz Lipót és neje Tóth Erzsébettől 145,000 koronáért.

Csonka József és neje Dazin Erzsébet veszis a debreceni 1973 sztkvben foglalt Vendég-utca 73. sz. házat Szabó József és neje Török Esztertől 2600 koronáért.

Regény-Csarnok.

Mulandóság.

(5.)

Laura visszafordult. Szemei villámokat szórtak, arczán kifejezve ilt egész büszkesége.

— Nos? — szolt csaknem rekedten.

— Akkor azt hittem, hogy testvérszivet találtam, — rebegé az ifju. — Bocssáson meg, hogy elfelejtettem a nagy társadalmi távolságot köztünk.

— Nekem kell bocsanatot kérem, én voltam az öregebb s a világban jártasabb, — felelt a leány kevélyen bólintva szép fejjével. — Kíván még valamit mondani?

Az ifjunak arczán fájdalommal vonaglás tünt át, hanem aztán sokkal nyugodtabb lett arca, mint eddig volt.

— Igaz, hogy én a világban járatlan vagyok. — szolt csöndesen — a nagysádtok világában, de sokat hányódtam, vetődtem, mint a szegény ember fia rendesen, láttam sok szenvedést megtanultam, mi a hűség és hallgatás s ha van a világon valami a miben talán hasznát vehetné, az én szolgálatomnak . . .

— Semmi, — viszonzá a büszke leány, — egváltalan semmi.

Egy hosszú percig szótlan álltak szemközt egymással s mindketten kitekintettek a sűrű ködbe. Sajátságos érzés szállta meg az ifju lelkét. Ugy érezte, mintha eltűnt volna mindaz, a mi fölmaradt az egész világból.

Szive hevesen dobogott s befogta lélegzetét, hogy elfojtsa hangos dobbanásait. Hiába azokat a gyorsan egymásra következő lázas dobbanásokat végig érezte egész testén. Mindenütt kalapáltak az üterek, karjain, halántékán. Ott bent agyában még legerősebben.

Azt hitte, hogy e perczen bátorsága volna mindent elmondani mindent merni, de mikor kinyitotta ajkát, érezte, hogy minden bátorsága egyszerre oda lett.

— Jobb is így! jobb így! — mormogta magában.

Laura oda tekintett s most e'összör találoztak szemeik. Az ifju ujra zavarodottan, félénken lesütötte az övét.

— Azt mondják, — szolt hosszas küzdés után, — hogy kegyed apáca lesz . . .

— Meglehet, — felelt laura. — Különös, hogy én így érdeklődik az én sorsom iránt, — tevé hozzá, hideg, kevély kacagással, mely oly erőltetettnek s oly sértőnek látszott.

Az ifju mélyen elpirult s egy lépést hátrált. Levertség tükröződött arczán, de hangja valamivel nyugodtabb és biztosabb volt, nem remegett úgy mint az imént.

— Laura kisasszony, nem tudom, vétettem e valamit, a mivel magamra vontam neheztelését, — szolt, — de ha vétettem, tudtomon kívül törőnt. Higyje el, megakartam érdemelni a kegyed bizalmát, hálás akartam lenni . . . és leszek is.

Hangja az utolsó szavaknál elfogódott s nem fejezhette be egészen, a mit mondani akart.

A büszke leány fejével bólintott.

— Köszönöm.

Aztán összeharapta ajkait, mintha elakarná fojtani, a mi még kitérni készül e szép, kevély, hevesen megránduló ajkon.

(Folytatjuk.)

Dr. Rásó Sándor

Ugyvédi irodáját
Szent-Anna-utoza 3. sz.
házban
megnyitotta.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Fazekas Imre
Villanyvilágítási és
erőátviteli
vállalata
Debreczen, Piacz-u. 77.

Megindul! Megindul! Megindul!

E napokban megindul a
„KORONA” gőzkenyérgyár.

Legolcsóbb kölcsönök bekebelezés mellett vagy anélkül
Központi Bank mint Szövetkezet

(Piacz u. 65. Czégely-ház) debreczeni pénzügyintézetnél.

Bekebelezéses kölcsönöknél minden 1000 korona tőke után hetenként 2 ko-
rona törlesztendő.

Váltó és folyószámla kölcsönök azonnali kifizetés mellett.

10 év alatti fizetendő tisztviselő kölcsönök kezesek nélkül is.

Olcsó törlesztéses és építkezési kölcsönök.

Iparos-kölcsönök nyers anyagra és készárúkra előlegképpen.

**A közönség előnyére a Központi Bank mint Szövetkezet
1910. évi július 1-én**

új, 4 és fél évre terjedő évtársulatot alakított,
melynek folytán az év második felében igényelt kölcsönöknél nem kell hat,
nyolcz hónapra visszamenőleg a heti fizetéseket és késedelmi kamatokat le-
vonni, s ez a felekre lényeges kamatmegtakarítást jelent.

Mindeféle felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál a

Központi Bank mint Szövetkezet Piacz-u. 65. (Czégely-ház.)

IGAZGATÓSÁG:

SZÁVAY GYULA, elnök.

ÜGYVEZETŐ-INTÉZŐSÉG:

Kerekes Géza, Klein Ignác, Vecseházy Leitner Gyula,
dr. Szikszói Szabó László.

Bleyer Mór, Hoffmann Sándor, Publig ernő, Debreczeni Jenő, Körner Adolf
Paskás Károly, dr. Galánfy János, Lichtblau Albert, Sinka Sándor.

JOGTANÁCSOS:

dr. Keresztési Kiss József.

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyuval

igen olcsón eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajántató az építkezésnél a Karczagi Agyag ipar
termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél
nél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16
cm. széles és sulya drb.-ként 1'30—1'40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm.
széles és sulya drb.-ként 1'30—1'35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cse-
répből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből
szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép
20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz
addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50—51 kg. lesz.
A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 2/4, 3/4 és 1/2 nagyságba is készíti fenti gyár,
szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényel-
mére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyárt-
mányaink gyárvezetőségünkönél is vagy általított tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Széchény utca 23.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Előkelő biztosító társaság keres fix javadalmazással és magas jutalékkal egy helyben, mint vidékre perfect üzletszerzőket. Ajánlatokat „Üzletszerző” jellegével a kiadóba.

Kereskedelmi végzett leány, ki a gépiráshoz is ért, irodai vagy pénztári alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalba.

Óvodáképes elárúsító, szikvizgyárba felvétetik Honvéd utca 16.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Blatner József üveg üzletébe Csapó-u. 1.

Kereskedelmi könyvelésben jártas, irodai munkákban gyakorlott urileányt keres Tóth Gyula vaskereskedés, ugyanott tanuló felvétetik.

Adás-vétel.

Kitűnő sámsoni bor hlje 36 kor. 1908. évi négyszer fejtett bor kapható a Royal szállodában.

28 krajczárért fejelt férfi vagy női harisnyát Bevyáts Emil villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Gallér és sima ruha vasató gép gázmelegítőre azonnal eladó Arany János-u. 15. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, fűző és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinnek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salomon.

Fűszerüzlet — trafikál és italméressel — elutazás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

4 hektó kitűnő Ritzling bor eladó. Jászai Endrénél Vámospéres.

Egy jókarban lévő, tiszább (nickelezett) copirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Eladó asztali lámpa, lépcső, lótra, faszékek, vaskerekek, drótszövet Jókai-utca 7.

Lakás.

Egy esinos n tutorozott szoba 1 vagy 2 ur részére azonnal kiadó József kir. herceg-utca 20. szám alatt.

Egy 5 szobás modern utcai lakás közel a piacához, azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Különféle.

Uri emberek ebéd és vacsora kosztra elváltatnak Özv. Huszár Károlyné Jókai-utca 1.

A Női Kalap Salon eddigi üzlet helyiségét Kossut-utca 8 szám első emeletére helyezi át aug. 1-én. Bejárat S. s utczán a gyógytár mellett.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner**

„Lillom-crémjét” használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógytár Debreczen, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

Ingbluzok, kötények, fehérneműk varását és gomluk varrást elvállalok, házhoz is elregeyek. Czim a kiadóba.

„Gyöngyvirág Crème”

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérré és üdévé teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógytárában,
DEBRECZEN.

Bérlés.

Két háromezer holdas bérlés — azonnali átvételre is

kerestetik.

Esetleg ugyanilyen terjedelmű birtok könnyű terhekkal **megvételk.**

Értekezhetni lehet **Dr. Krausz Gyula ügyvédnél, Margittán** (Biharmegye). ahová az értesítő levelek is küldendők.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra

a legelőnyösebb feltételek mellett

engedélyez az

Általános Forgalmi Bank

Részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.